

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

11 אוק 2023
16852-09-21

החלטה מינוי אפוטרופוס כשקיים ייפוי כוח מתמשך שלא הופעל

יפעת שקדי שץ

השופטת

פלונית

מבקשת

- נגד -

משיבים

1. אלמונית (אדם שמונה לו אפוטרופוס) ת"ז -----
2. ע.ק. ת"ז -----
3. ל.ג. ת"ז -----
4. היועץ המשפטי לממשלה-משרד הרווחה והשירותים החברתיים
חיפה
5. האפוטרופוס הכללי מחוז חיפה והצפון
6. המרכז הישראלי לאפוטרופסות - הקרן לטיפול בחסויים

בעניין אלמונית, ת"ז -----

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

החלטה

החלטה זו מכריעה במספר סוגיות שהועלו במסגרת ההליך שלפניי:

- (1) סמכות בית המשפט למנות אפוטרופוס שעה שקיים ייפוי כוח מתמשך שלא הופעל.
 - (2) ביטול יפוי כוח מתמשך שלא הופעל בטענה שהממונה לא פועלת לטובת הממנה.
 - (3) בקשת האפוטרופוס הזמני להורות על הוצאתה של האישה בעניינה ניתן המינוי ממקום מגוריה הנוכחי לסידור מוסדי.
- לאור המורכבות והרגישות של ההליך, אפרט בפתח ההחלטה את השתלשלות העניינים, עיקרי ההליך והחלטות מהותיות. לאחר מכן אדון בכל אחד מהעניינים האמורים כסדרם.
- רקע, השתלשלות העניינים, עיקרי הדברים והחלטות מהותיות.

1. תחילתו של ההליך בהגשת בקשה על ידי פלונית ("פלונית") למינוי אפוטרופוס לגופה ולרכושה של אמה, גב' אלמונית ("אלמונית" או "האם"). בבקשה נטען, כי אחותה של פלונית, גב' ע.ק ("ע"), אשר בביתה מתגוררת האם, מונעת מפלונית ואחותה, גב' ל.ג. ("ל"), כל קשר עם האם וכי ע' מונעת ביצוע בדיקה רפואית נדרשת לאלמונית.

2. הבקשה הוגשה בבית המשפט לענייני משפחה בפתח תקווה ובהחלטה מיום 12.9.2021 הועברה לבית המשפט בחדרה.

3. בדיווח שהוגש ביום 30.11.2021 ("הדיווח הראשון") על ידי עובדת סוציאליות מאגף הרווחה בעיריית ----- הוסבר הרקע להגשת הבקשה למינוי אפוטרופוס לאלמונית - בחודש יוני 2019 התקבל דיווח במחלקת הרווחה של עיריית ----- מאת פסיכולוגית ממשדד הביטחון בעניינה של אלמונית.

בדיווח שהוגש צוין, כי מתקיים יסוד סביר לחשוב כי נעברת עבירה של הפרת זכויות כלפי חסר ישע ובכלל כך בידודה של אלמונית והגבלת תנועתה.

על רק הדיווח הגיעה עובדת סוציאלית לביקור בביתה של ע' ופגשה את ע' ואלמונית. בביקור נצפה כי אלמונית מתגוררת עם ע' בתנאים חיים הולמים ונמסר כי אלמונית אינה מעוניינת להיפגש עם ל' ופלונית על רקע כספי. בעקבות הביקור הוצע לפלונית ול' לפנות לבית המשפט ועל כן הוגשה הבקשה למינוי אפוטרופוס לאלמונית.

4. בעקבות הבקשה והחלטה שניתנה ביום 14.9.2023 ניסתה עובדת סוציאלית מעיריית ---- לערוך תסקיר אולם נמנעה ממנה פגישה עם

אלמונית ולא הועברה לה תעודת רופא ועל כן לא נערך תסקיר ולא הוגשו המלצות בענין המינוי.

5. לאחר שהוגשה תגובת ב"כ היועמ"ש (תגובה מיום 16.12.2021) ולאחר שניתנה החלטה ביום 10.2.2022 הוגש דיווח נוסף מאת העו"ס ("הדיווח השני").

העו"ס ציינה כי נעשו נסיונות ליצירת קשר טלפוני עם ע' אך לא היה מענה ועל כן נערך ביקור פתע בביתה של ע' אך ע' סירבה לפתוח את דלת הבית והתעלמה מהפניות. על רקע הסירוב לשתף פעולה עם גורמי הרווחה ולאחר שהתקבלה תגובת ב"כ היועמ"ש נקבע דיון במעמד הצדדים ובנוכחות אלמונית ביום 9.3.2022.

ע' ואלמונית לא התייצבו לדיון ול' טענה כי אלמונית נחטפה על ידי ע' (עמ' 2, ש' 8). העו"ס ציינה, כי בעקבות הדיווח של גורמי טיפול במשרד הביטחון למחלקת הרווחה ב-----, יש דאגה למצבה של אלמונית (עמ' 2, ש' 17-22).

בתום הדיון הראשון ניתנה החלטה בענין שיתוף פעולה עם גורמי רווחה לשם עריכת תסקיר. עוד נקבע, כי ככל שלא יעשה כן, יוצא צו הבאה נגד ע' אשר מחויבת לדאוג להתייצבותה של אלמונית לדיון.

6. ביום 20.3.2022 הוגש דיווח על ידי העו"ס ("הדיווח השלישי") וצוין, כי ע' עמדה על סירובה לשתף פעולה וביקשה לכבד את רצונה של אלמונית שלא לגלות מעורבות בענייניה. בעקבות הדיווח ולאור העדר שיתוף הפעולה והסירוב לשוחח עם גורמי רווחה, ביום 22.3.2022 הוצא צו הבאה נגד ע' ונקבע כי עליה לוודא התייצבותה של אלמונית לדיון.

7. הדיון מיום 13.4.2022:

ביום 13.4.2022 התקיים דיון בנוכחות הצדדים ובני משפחה נוספים. הדיון היה סוער והתנהל בנוכחות המשמר.

בעקבות ההתנהלות ובהמשך לאופן בו נוהל הדיון וההתרשמות ממצבה של אלמונית ביקשה ב"כ היועמ"ש שאלמונית תשמע על ידי בית המשפט וכי הפרוטוקול יהיה חסוי מפני הצדדים.

בית המשפט הסביר לאלמונית את מהלך הדברים (עמ' 9, ש' 29-30) ואלמונית נתנה הסכמתה (עמ' 9, ש' 33).

אלמונית נשמעה על ידי בית המשפט, בנוכחות עובדות סוציאליות ובהתייחס לשאלות שנשאלו על ידי ב"כ היועמ"ש (פרוטוקול חסוי עמ' 11-13).

לאחר שנשמעה אלמונית שבו כל בני המשפחה, לרבות ע', לאולם וע' הציגה את עמדתה בפני בית המשפט (עמ' 10, ש' 30 - עמ' 12, ש' 8). על אף שע' דיברה באריכות והתייחסה לרצונה של אלמונית, לא ציינה כי נערך יפוי כוח על ידי אלמונית.

בתום הדיון, לאחר שבית המשפט הסביר את הצורך בעריכת תסקיר והחשיבות של בחינת צרכיה וטובתה של אלמונית הוסכם על שיתוף פעולה לעריכת התסקיר ותואם מועד (עמ' 12, ש' 8 - ע' 13, ש' 13).

8. תסקיר בענין מינוי אפטרופוס

ביום 6.7.2022 הוגש תסקיר בענין מינוי אפטרופוס ("התסקיר"). העובדת הסוציאלית תיארה אירוע טראגי של י' ז"ל, בנה של אביה ואחיה של ע', ל" ופלונית, לעיניה של אלמונית. בעקבות אירוע זה תיארו פלונית ול" שינויים בהתנהגותה של אלמונית.

נטען, כי לאחר שהייה בסוף שבוע בביתה של ע' לא שבה אלמונית לביתה, המנעול בביתה הוחלף והיא לא הגיעה לבדיקת רופא שנקבעה לה.

ע' טענה, כי אלמונית מטופלת על ידיה, כי עניינה הכלכליים מוסדרים שכן היא מיופת כוח וההוצאות הן לצרכיה של אלמונית בלבד.

פורט, כי אין תיעוד רפואי עדכני מספק אך יש תיעוד של רופא משפחה המתייחס לאירוע של נטילת יתר של כדורים, ירידה בתפקוד על רקע מצב נפשי וסירוב למסגרת טיפולית של בריאות הנפש.

העובדת הסוציאלית פרטה את עיקרי הדיווח הראשון שנשלח בעניינה של אלמונית בחודש יוני 2019 על ידי פסיכולוגית מהמכון לטיפול ושיקולם פסיכולוגי של משרד הביטחון (בשל מצבו של י' ז"ל והאירוע הטראגי שצוין לעיל).

העובדת הסוציאלית תיארה את המפגש שלה עם אלמונית וציינה כי אלמונית לא זכרה פרטים בסיסיים מחייה, התקשתה לתאר את שגרת חייה וההתרשמות היתה של בלבול, דיבור לא לענין, חוסר ריכוז וניתוק.

העובדת הסוציאלית התרשמה מתפקוד אינסטרומנטלי פגום במידה נכרת וקושי לבצע פעולות בסיסיות. צוין, כי לא ניתן לבחון טענות לגבי ניצול כלכלי של אלמונית מאחר ולא הועברו מסמכים מבוססים בענין זה.

לאחר סקירת הנתונים וההתרשמות, הומלץ על מינוי זמני למשך שנה של אפטרופוס חיצוני.

9. בהעדר התנגדות להמלצות התסקיר, ביום 12.9.2022, ניתן צו מינוי זמני למשך 12 חודשים ("צו המינוי הזמני") לעמותה.

10. מדיווח שהגישה העמותה ביום 25.10.2022 עלה סירוב של ע' לשתף פעולה עם העמותה ומניעת כניסה של נציגי העמותה לבקר את אלמונית.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

11. בעקבות הדיווח ביקש ב"כ היועמ"ש מהעמותה להבהיר מהן הפעולות בהן הוא מבקש לנקוט בכדי למלא את תפקידו על פי צו המינוי; הוגשה תגובה מטעם אחיותיה של ע' לגבי מניעת קשר עם אלמונית ונקבע דיון נוסף ליום 28.12.2022.

ע' לא התייצבה לדיון זה.

כמפורט בפרוטוקול, כל הנוכחים הביעו דאגה למצבה של אלמונית והתנהל דיון לגבי דרך הפעולה הנדרשת כעת.

בתום הדיון ניתנו הוראות ביחס להמשך הפעולות על ידי העמותה, הגשת תסקיר נוסף על ידי העו"ס (לענין הסדרי ביקור, שינוי מקום מגוריה של אלמונית, כפיית טיפול רפואי או הסדרה של כל ענין אחר בסיוע גורמי אכיפה) והוצא צו הבאה נגד ע'.

12. ביום 12.1.2023, כשנה ושלושה חודשים לאחר פתיחת ההליך, לאחר מספר דיונים ודיווחים רבים, הוגשה מטעמה של ע' בקשה לביטול צו המינוי הזמני מאחר ואלמונית חתמה על יפוי כוח מתמשך ביום 12.6.2019, וזו הבקשה הראשונה אשר תידון ותוכרע במסגרת החלטה זו.

13. הדיון מיום 1.2.2023:

ביום 1.2.2023 התקיים דיון אליו לא התייצבו העובדות הסוציאליות המלוות את ההליך בשל אי הבנה ביחס לצורך בהתייצבותן. בדיון זה היתה ע' מיוצגת.

לאחר שהוצגו הטענות בענין קיומו של ייפוי הכוח המתמשך, המשמעות של אי ההפעלה שלו, ההתנהלות עד לנקודה זו והאינדיקציות למצבה של אלמונית - הוסכם על ידי כל הנוכחים כי ימונה מומחה שיעריך את מצבה וכשירותה של אלמונית לעת הזו ובמועד החתימה על ייפוי הכוח המתמשך (עמ' 23, ש' 18 - עמ' 24, ש' 25).

יצוין, כי הסכמתה של ע' ניתנה לאחר הפסקה במהלכה התייעצה עם עורכת הדין. בנוסף גובשה הסכמה על מועדי ביקורים של האחיות ל" ופלונית את אמן.

בתום הדיון מונה מומחה פסיכוגריאטר ("המומחה"), נקבע כי יחתם צו גילוי מסמכים המופנה לכל מסגרת רפואית, נקבע מועד לביקור של העמותה בביתה של ע', נקבע כי יוגש דיווח בדבר ביצוע הבדיקות הרפואיות עליהן המליצו גורמי הטיפול בעת אשפוזיה של אלמונית ונקבע כי תוגש התייחסות של אלמונית למידע שהגיע לידי העמותה בדבר רכישת רכב מכוח זכאות המוקנית לאלמונית על ידי משרד הביטחון וקבלת כספים.

14. המלצות לגבי אופן קיום מפגשים בין אלמונית ובנותיה הוגשו ביום 5.2.2023 והחלטה בענין ניתנה ביום 6.2.2023.

15. ביום 27.2.2023 ביקש המומחה מסמכים ומידע ולמחרת ניתנה החלטה המורה על העברת המידע וניתנו הוראות נוספות לענין איתורו.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

16. ביום 26.3.2023 הוגש דיווח עו"ס ("הדיווח הרביעי") ותואר הקושי בתיאום ובאופן קיום מפגשים עם אלמונית. כן תואר מצבה הרגשית של אלמונית והתרשמות ממצוקה מהלחץ שהופעל עליה.

17. על אף מספר החלטות בענין זה, לא הוגשה תגובתה של ע' ומפניות נוספות של המומחה עולה, כי לא הועברו לידי המסמכים הנדרשים באופן שמאפשר הערכת מצבה של אלמונית. בין לבין, באי כוחה של ע' ביקשו להשתחרר מהייצוג.

18. ביום 26.6.2023 הוגש עדכון מטעמה של פלונית בדבר מניעת המפגשים משך זמן ממושך והתבקשה הוצאתה של אלמונית ממגורים אצל ע', זו הבקשה השניה שתידון במסגרת החלטה זו.

19. בנקודה זו, לאור העדר שיתוף הפעולה, מאחר ולא הועברו מסמכים למומחה ולא תואם מועד לבדיקה, מאחר ונמנעו מפגשים עם אלמונית ולאור הדאגה למצבה נקבע דיון נוסף ליום 6.9.2023.

20. פלונית הגישה בקשה להקדמת הדיון וביקשה להורות על הוצאתה של אלמונית למוסד התואם את צרכיה.

21. תסקיר משלים מיום 8.8.2023

תסקיר משלים המתייחס לבקשה להוציא את אלמונית ממגורים אצל ע' הוגש ביום 8.8.2023.

העו"ס סקרה את המצב הנוכחי, את השיקולים השונים ואת הקושי הכרוך בהחלטה וסיכמה כי ההתרשמות היא שאלמונית מטופלת "אך המענה בהיבט הפיסי הוא חלקי בלבד ואין בו להבטיח את שלומה ובטחונה באופן מוחלט" וכי "העברתה למסגרת תאפשר את צרכיה הטיפוליים והחברתיים הכוללים של -----".

העו"ס המליצה על הוצאה של אלמונית לסידור מוסדי כאשר יש לשקול הוצאה זמנית.

22. הדיון מיום 6.9.2023

לדיון שהתקיים ביום 6.9.2023 ע' לא התייצבה. מר ק', בעלה של ע', הגיע לדיון וציין, כי ע' לא יכלה להתייצב כי היא חלתה וכי אלמונית זקוקה להשגחה.

מר ק' לא ידע לומר מדוע לא התקיימה בדיקה אצל המומחה (עמ' 31, ש' 24-28).

התקיים דיון בהתייחס לבקשת פלונית להוצאת אלמונית לסידור מוסדי, נבחנה המשמעות של אישור פעולה עבור אדם שמונה לו אפוסטרופוס במסגרת ההליך הנוכחי, שבה ונדונה הסוגיה של המינוי בנסיבות בהן קיים יפוי כוח מתמשך ונדונו סוגיות הנוגעות למגורים אצל ע', לרבות סוגיית מימון הוצאותיה.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

על אף העדר שיתוף הפעולה עם כל הגורמים, על אף התעלמות מהחלטות שיפוטיות ועל אף ההתנהלות שהקשתה על בירור ענייני של הטענות - בכדי להימנע מפגיעה בזכויותיה של ע' ניתנה לה בתום הדיון שהות להגיש התייחסותה לנושאים שעלו בדיון ועומדים כעת להכרעה. בנוסף התבקש תסקיר נוסף ביחס להתאמת מסגרת מוסדית לאלמונית, לצרכיה ולקיום קשר עם בנותיה.

עד למועד זה ע' לא הגישה ע' התייחסותה לסוגיות התלויות ועומדות להכרעה.

23. ביום 14.9.2023 הוארך צו המינוי הזמני עד להחלטה אחרת.

24. תסקיר נוסף הוגש ביום 14.9.2023, במסגרתו המליצה העו"ס על השמתה של אלמונית בבית אבות פרטי ב----- המפוקח על ידי משרד הבריאות.

ההמלצה ניתנה לאחר שסקרה העו"ס את שיקוליה ובכלל כך שיקולים רפואיים, שיקול גאוגרפי והצורך בתמיכה לאור אופן ביצוע המעבר.

מינוי אפוסטרופוס שעה שקיים ייפוי כוח מתמשך שלא הופעל / ביטול ייפוי הכוח אשר לא הופעל שעה שמתקיימות הנסיבות המצדיקות זאת ושעה שיש ספק לגבי אופן פעולתה של הממונה

25. כאמור בפרק א' לעיל, תלויה ועומדת בקשתה של ע' לבטל את צו המינוי הזמני בשל קיומו של ייפוי הכוח המתמשך ובקשתה של ב"כ היועמ"ש לבטל את ייפוי הכוח המתמשך לאור התנהלותה של ע'. בפתח פרק זה אסקור בקצרה את טענות הצדדים, לאחר מכן אסקור את הוראות החוק הרלבנטיות ולאחר מכן אתיחס לנסיבות שלפניי בהתבסס על המידע הקיים לעת הזו.

ב.1. הגשת הבקשה לביטול צו המינוי הזמני; טענות הצדדים בענין משמעות קיומו של ייפוי הכוח המתמשך והטענה בדבר הצדקת ביטולו

26. כאמור, ההליך נפתח בבית המשפט לענייני משפחה בפתח תקווה. מסיבה שלא התבררה בעת העברת ההליך לבית משפט זה לא הובא המידע בדבר הפקדת ייפוי כוח מתמשך לידיעת בית המשפט.

משך כל שלבי ההליך, לרבות במהלך הדיון שהתקיים ביום 13.4.2021 ובעת הצגת הדברים בפני בית המשפט לא ציינה ע' את עצם קיומו של ייפוי הכוח המתמשך.

בעת הפגישה עם העו"ס אמרה ע', כי ענייניה הכלכליים של אלמונית מוסדרים וכי היא מיופת כוח בחשבון אולם לא הובהר, כי קיים ייפוי כוח מתמשך וכי בעצם קיומו יש כדי להשפיע על ההליך כאן.

כאשר התבקשו הצדדים להגיש התייחסותם להמלצות התסקיר הראשון בענין מינוי העמותה באופן זמני לא הגישה ע' תגובה ולא ציינה כי קיים יפוי כוח מתמשך ועל כן, בהעדר התנגדות ניתן צו המינוי הזמני.

27. ביום 12.1.2023 (כשנה וארבעה חודשים לאחר שהחל ההליך) הגישה ע' "בקשה בהולה לביטול צו מינוי אפוטרופוס זמני בזיקה להחלטה מיום 12.9.2022".

לטענתה, ביום 4.6.2020 הופקד יפוי כוח מתמשך במשרד האפוטרופוס הכללי במסגרת מינתה אלמונית את ע' לדאוג לכל ענייניה הרכשיים והגופניים. ע' טענה, כי בנסיבות בהן הופקד יפוי כוח מתמשך, יפי הכוח גובר על בקשה למינוי אפוטרופוס.

לבקשה צורף מכתב שנכתב, כך נטען, על ידי אלמונית ביום 10.2.2022 בו צוין, כי אלמונית גרה אצל ע' והיא אינה רוצה קשר עם פלונית ול" והיא רוצה להמשיך ולחיות עם ע' (נספח 3); הערכה גריאטרית מיום 31.5.2022 בה צוין הרופא כי הוא מוצא את אלמונית "צלולה בדעתה וביכולתה לבחור מי יסיע לה בניהול ענייניה" (נספח 4) ויפוי הכוח המתמשך שנחתם ביום 12.6.2019 ואישור על הפקדתו ביום 4.6.2020.

28. לאור מועד הגשת הבקשה והסמיכות לדיון, המשיבים התייחסו לבקשה במעמד הדיון.

ב"כ היועמ"ש ציינה, כי אין בידיה מידע מדוע לא התקבל המידע בדבר הפקדת יפוי הכוח ברגע שנפתח התיק וכי עצם ניהול ההליך משנת 2021 מבלי לציין את עצם קיומו של יפוי הכוח המתמשך הוא חוסר תום לב (עמ' 21, ש' 1-3).

עוד טענה ב"כ היועמ"ש שכל זמן שיפוי הכוח לא הופעל, מוסמך בית המשפט לבטלו (עמ' 21, ש' 16-18).

ב"כ של פלונית טענה, כי יש בידיה ראיות להעדר כשירות במועד החתימה על יפוי הכוח המתמשך (עמ' 21, ש' 28 - עמ' 22, ש' 9 ועמ' 23, ש' 1).

כאמור, במסגרת הדיון הוסכם על מינוי מומחה לבדיקת כשירותה של אלמונית בעת הזו ובעת החתימה על יפוי הכוח המתמשך (עמ' 24, ש' 16-24).

29. בהודעה שהגישה ב"כ היועמ"ש ביום 1.2.2023 הובאה התייחסות נוספת לסוגיית ההסתמכות על יפוי הכוח המתמשך נטען, כי בתסקיר שהוגש במסגרת הליך זה תוארה ירידה קוגניטיבית של אלמונית ולא ברור האם מדובר בהתדרדרות בסמוך להפקדת יפוי הכוח המתמשך וכי יש להבהיר מה היה מצבה של אלמונית בעת עריכתו. עוד צוין בהודעה, כי על ע' להסביר מדוע לא הופעל יפוי הכוח ומדוע לא הודיעה לבית המשפט על הפקדתו.

לא הוגש דבר מטעמה של ע' בהתייחס לטענות שהועלו בהודעה האמורה ולא הובאה התייחסות במענה לטענות בענין אי כשירותה של אלמונית במועד החתימה על ייפוי הכוח והטעמים לכך שייפוי הכוח לא הופעל עד עתה.

30. על אף ששכר טרחת המומחה שולם (הודעה מיום 16.3.2023), על אף הגשת מספר בקשות על ידי המומחה בדבר תיאום פגישה עמו ובדבר השלמת המידע הנדרש לו, על אף מספר החלטות בהן התבקשה ע' להגיב לבקשות המומחה - לא נעשה דבר בכדי לקדם את ביצוע הבדיקה והגשת חוות הדעת.

משכך, בהעדר התייחסות ובהעדר שיתוף פעולה - נקבע דיון נוסף אליו ע' לא התייצבה.

31. בדיון שהתקיים ביום 6.9.2023 (אליו, כאמור, ע' לא התייצבה) נדונה סוגיית מינוי העמותה שעה שהופקד ייפוי כוח מתמשך:

ב"כ היועמ"ש - האפוט' הכללי טענה, כי תיאור המצב בתסקיר מיום 8.8.2023 מצדיק ביטול ייפוי הכוח המתמשך וכי לעובדה שייפוי הכוח לא הופעל יש משמעות.

עוד טענה ב"כ היועמ"ש - האפוט' הכללי כי במועד החתימה על ייפוי הכוח היתה אלמונית כבר מוכרת לרווחה ובכך עולה ספק לגבי כשירותה (עמ' 33, ש' 15-24).

ב"כ היועמ"ש - רווחה טענה, כי יש צורך במינוי אפוטרופוס שכן אלמונית אינה יכולה לטפל בענייניה ועל כן קיימת עילה להפעלת ייפוי הכוח אשר לא מופעל. בנסיבות אלה, לבית המשפט יש סמכות למנות כאשר הממונה לא פועל לטובת האדם הנדרש לסיוע.

עוד נטען, כי אין שיתוף פעולה בין ע' ובין כל הגורמים משך זמן ממושך וכי ע' מנעה מאלמונית את ביצוע הבדיקה שנקבעה בהחלטה שיפוטית (עמ' 33, ש' 27 - עמ' 33, ש' 14).

32. על אף שע' התעלמה מרצף החלטות; הפרה את ההחלטה בדבר ביצוע הבדיקה של האם (החלטה שהתקבלה בהסכמתה, כאמור) ולא התייצבה לדיון מבלי שיש החלטה המתירה זאת - כאמור, ניתנה לה שהות להגיב ביחס לסוגיית המינוי שעה שהופקד ייפוי כוח אולם היא בחרה שלא לעשות כן.

ב.2. התנאים להפעלת ייפוי כוח מתמשך, סמכויות ועקרונות פעולה של ממונה וסמכויות בית המשפט לבטל או להגביל ייפוי כוח מתמשך וכן למנות אפוטרופוס במקביל או במקום ממונה

33. סעיף 32 לחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופוסות, תשכ"ב-1962 ("החוק") קובע, כי אדם בגיר בעל כשירות רשאי למנות אדם אחר שיהיה מוסמך לפעול בשמו בעניינים שונים המפורטים בחוק.

סעיף 32(א) לחוק האמור קובע, כי "ייפוי כוח מתמשך ייכנס לתוקף במועד בו חדל הממנה להיות מסוגל להבין בדבר בענין שלגביו ניתן ייפוי הכוח המתמשך ובכלל זה לקבל החלטות

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

בקשר אליו ובלבד שמיופה הכוח מסר לאפוטרופוס הכללי הצהרה כי התקיימו התנאים לכניסת ייפוי הכוח לתוקף, כולו או חלקו וכי קוימו חובות היידוע"..." ככל שנקבע תנאי לכניסה לתוקף הגשת חוות דעת (כפי שנקבע בענייניו) - תצורף להצהרה חוות דעת רפואית.

סעיף קטן (2) קובע, כי לאחר שתתקבל הצהרה בדבר התקיימות התנאים לכניסת ייפוי הכוח לתוקף, ימסור האפוטרופוס הכללי למיופה הכוח אישור כי ייפוי הכוח נכנס לתוקף וישלח הודעה על כך לממנה ולאדם המיועד.

34. סעיף 32 ח. לחוק קובע את העקרונות לדרך פעולתו של הממונה - בסעיף קטן (1) נקבע, כי על הממונה "לפעול תוך שמירה על כבודו של הממנה, בדרך שתגביל את זכויותיו וחירותו במידה הפחותה ביותר".

סעיף קטן (3) קובע שיש "לפעול בדרך שתאפשר לממנה לממש את יכולותיו ולשמור על מירב עצמאותו האפשרית בהתאם ליכולותיו".

35. בסימן ה' לפרק שני 1 לחוק מוסדרות סמכויותיו של בית המשפט ביחס לייפוי כוח מתמשך:

נקבע, כי בית המשפט רשאי לתת הוראות בכל ענין הנוגע להפעלת סמכויותיו של מיופה כוח (סעיף 32 כז.א)) וכן להגביל את העניינים בייפוי הכוח שלגביהם יוסמך מיופה הכוח לפעול או לקבוע תנאים לפעולותיו כתנאי להמשך הפעילות.

עוד נקבע, כי בנסיבות בהן הגביל בית המשפט את העניינים שבהם מוסמך מיופה הכוח לפעול ואין מיופה כוח מחליף רשאי בית המשפט למנות אפוטרופוס לממנה בהתאם לסמכותו על פי סעיף 68 (סעיף 32 כוח.א)) וכן רשאי בית המשפט למנות אפוטרופוס נוסף על ממנה הכוח (ס"ק ב)).

בנוסף נקבע, כי בית המשפט רשאי לבטל ייפוי כוח מתמשך בנסיבות בהן מיופה הכוח לא הפעיל את הסמכויות שבייפוי הכוח כראוי וכתוצאה מכך נגרמת לממנה פגיעה של ממש (סעיף 32 כט.א)) וכן כאשר מתרשם בית המשפט כי לשם שמירת ענייניו של הממנה אין די בייפוי הכוח ויש למנות לו אפוטרופוס שידאג לענייניו (ס"ק 3)).

בעת הפעלת סמכויות בית המשפט לבטל ייפוי כוח יש לשקול אפשרות של הגבלת ייפוי הכוח, קביעת תנאים או מינוי נוסף תחת ביטול ייפוי הכוח ותוך צמצום ההתערבות בייפוי הכוח (סעיף 32 כט.ל)).

36. כלומר, בית המשפט רשאי לבטל, לצמצם ולהגביל ייפוי כוח מתמשך וכן למנות אפוטרופוס לממנה תחת הממונה או יחד עמו.

3. העדר כל פעולה ביחס לייפוי הכוח, בנסיבות בהן נזקקת אלמונית למינוי, מצדיקה מינוי אפוטרופוס

37. כאמור, בענייננו לא נמסרה ההצהרה הנדרשת לשם הפעלת ייפוי הכוח; לא ניתנה הודעה בדבר כניסת ייפוי הכוח לתוקף; צו המינוי הזמני ניתן בהעדר התנגדות; ועל אף ניהול ההליך משך כשנתיים - לא בוצעה כל פעולה בכדי להסדיר את המינוי על פי ייפוי הכוח המתמשך.

38. מעיון ביפוי הכוח המתמשך עולה, כי מועד כניסת יפוי הכוח לתוקף הוגדר במועד בו תחדל אלמונית להבין בעניינים בהם ניתן ייפוי הכוח וכי הקביעה בדבר היעדר היכולת תהיה על פי חוות דעת מומחה לפי החוק. ביחס לעניינים הרכושיים נקבע מועד הכניסה לתוקף במועד החתימה על ייפוי הכוח המתמשך.

39. על אף התיעוד הרפואי המועט שנאסף במסגרת הליך זה ועל אף הקשיים שהוערמו על קבלת מידע רפואי מקיף, מהחומר הקיים עולה, כי אלמונית נעדרת יכולת להבין בעניינים לשם ניתן ייפוי הכוח, כך שהתקיימו התנאים להפעלתו.

אפרט:

בתסקיר שהוגש ביום 6.7.2022 צוין, כי על אף הקשיים שהוערמו באיתור מידע רפואי, מעיון במסמכים הרפואיים שניתן היה עלה תיעוד של ירידה בתפקוד לאחר מותו של י' ז"ל על רקע נפשי; תועד מצב של דכאון ואירוע של נטילת יתר של כדורים.

בנוסף ציטטה העו"ס מתוך בדו"ח פסיכולוגי שנערך ביום 4.6.2019 ואשר הועבר לעיונה.

בדו"ח האמור צוינו "סימנים רבים של קשיי זיכרון והתארגנות" ... "התרשמות של מצב אורגני הבא לידי ביטוי בנסיגה חברתית, ירידה משמעותית בזיכרון לכל הטווחים ללא ירידה ברמת ההכרה, מצב של בלבול, קושי בהתארגנות, התנהגות דיסמולטיבית, דיסאוריינטציה המרחב הביתי, מצב רוח לבילי, אפקט חרדתי תואם ולעיתים הבעות פנים אטומות. ניכרת האטה בקצב החשיבה ומחשבות פרנואידיות המתרכזות בביתה ---- אשר גורמת לה להיות עוינת כלפיה..." (עמ' 5).

עוד צוין בדו"ח האמור, כי ע' מתנגדת שאלמונית תעבור בדיקה פסיכוגריאטרית נחוצה להערכת מצבה המנטלי של אלמונית ולמתן הטיפול הנחוץ וכי ע' "לקחה על עצמה את ניהול חשבונות הבנק והכספים של ---- מבלי לדווח לאחיותיה ומאידך משפיעה ומלבה את החשיבה הפרנואידית של ---- נגד אחיותיה". עוד צוין, כי ע' מנעה מהפסיכולוגית ביקורים אצל אלמונית.

בסיכום הדו"ח צוין, כי "מדובר באישה בגל השלישי הסובלת מסממנים של ירידה מנטלית מתקדמת הגורמת לתפקוד ירוד מאד, חוסר יכולת לנהל את חייה ולטפל בעצמה ותלויה בעזרת האחרים. בנותיה אינן מצליחות לשת"פ ביניהן על מנת לטפל בה וכתוצאה מכך הטיפולים הרפואיים הנחוצים לה - מוזנחים... הקשר בינה ובין ביתה הבכורה מהווה גורם מסכן עבור בריאותה הגופנית, הנפשית, המנטלית וגם בהיבט הכלכלי עקב ההתנהלות התוקפנית

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

והרכושנית של הבת כלפי האם. בשבועות האחרונים -----מנותקת מיתר המשפחה ולא מקבלת את הטיפול והשמירה הנחוצים לה. דבר זה חושף אותה למצבים מסוכנים עקב מצבה - בלבול, חוסר אונים, חוסר יכולת להתארגן וחוסר יכולת לקבל החלטות עצמאיות. מכל האמור, קיים יסוד סביר לחשוב שנעברת עבירה של הפרת זכויות כלפי חסר ישע".

40. לאחר התיאור של המידע העולה מהחומר שהועבר לעיון העו"ס, תיארה העו"ס את המפגש שלה עם אלמונית, כך: "--- אישה נעימה לשיחה, שת"פ באופן מלא ויצרה קשר עין. ---- לא זכרה פרטים בסיסיים מחייה, למשל תאריך לידה, גילה (רק עכשיו מתחילה לחיות... בת 25, כלשונה), שכרה שיש לה 4 ילדים אך כאשר נשאלה על שמותיהם ענתה: "י', ע', י'... יוצא שזה כאילו"... שכרה שגרה עם --- ב----- אבל לא זכרה את הכתובת".

עוד תיארה העו"ס תגובה בקול רם ובלתי מותאם וכן חוסר התמצאות ביחס לפרטים הקשורים בע' ותשובה שאינה תואמת את הנשאל בענין זה, חוסר התמצאות (לא זכרה היכן התגוררה קודם לכן, מהו היום בשבוע, שמות ילדיה של ע', טענה לחשוב שנכדתה היא בתה) (עמ' 6-7).

העו"ס התרשמה, כי לא ניתן לתקשר עם אלמונית כאשר השאלות לא היו "שאלות סגורות" וכי התשובות היו "לקוניות ובכל מהלך הביקור היה קושי לנהל שיחה קוהרנטית בשל בלבול, דיבור לא לענין, חוסר ריכוז וניתוק. עוד נראה כי איטית מבחינה קוגניטיבית, משת"פ אך לא מרוכזת. ניכר היה, כי ההבנה את מצבה באה לידי ביטוי בחוסר נוחות, בתסכול ובמבוכה שהשיחה עוררה בה אשר בעקבותיה הרבתה לצחוק מחד אך נראתה דרוכה וחרדתית מאידך. נראה, כי תפקודה האינסטרומנטלי פגום במידה ניכרת ואינה מסוגלת לביצוע פעולות בסיסיות... עוד נראה כי מצבה הקוגניטיבי והירידה ביכולת התקשורת מבוטאת בין היתר בקושי לשלוף מילים או שמות של אנשים מוכרים. ניכר כי אנה מודעת למצבה הרפואי ולמשמעות המיניו וניכרת פגיעה בשיפוט ובתובנה".

41. בתסקיר המשלים שהוגש ביום 14.9.2023 צוין, כי לא ניתן לשאול את דעתה של אלמונית ולבחון את רצונה על רקע מצבה הקוגניטיבי.

42. אציין, כי עוד טרם הגשת התסקירים, במעמד הדיון שהתקיים בחודש אפריל 2022 - לבקשת ב"כ היועמ"ש ובשל דאגה למצבה של אלמונית לאחר שנמנע ממנה להיפגש עם העו"ס - נשמעה אלמונית על ידי בית המשפט בנוכחות העו"ס וב"כ היועמ"ש וההתרשמות היתה של העדר התמצאות וחוסר הבנה.

43. אם כן, בנסיבות בהן אלמונית אינה יכולה לדאוג לענייניה, שעה שהיא זקוקה לסיוע ונדמה שיש ספק לגבי מיצוי זכויותיה (שכן נמנעו הפגישות עם 'מכון -- ' מטעם משרדה הביטחון, יש ספק לגבי הפעולות שבוצעו מול משרד הביטחון והשימוש בהטבות המגיעות לה והיות ולא מוצו הליכי הטיפול

במסגרת בריאות הנפש) - מצופה היה שתבוצע פעולה להפעלת ייפוי הכוח לטובתה של אלמונית.

44. אי הפעלת סמכויות בייפוי כוח באופן שגורם לפגיעה בממנה - אלמונית מהווה כשלעצמו עילה לביטול ייפוי הכוח בהתאם להוראות סעיף 32כט.א) לחוק, לצמצום הוראותיו או למינוי חלופי.

על כן, במקרה שלפניי בשל העדר פעולה להפעלת ייפוי הכוח, במצב בו הגורם הממנה נזקק לסיוע ולביצוע פעולות עבורו; במצב בו הממנה - ----, נעדרת יכולת לפעול עבור עצמה; בנסיבות בהן המצב הרגשי, קוגניטיבי וגופני מחייב ביצוע שורת פעולות אשר אין מבוצעות בשל העדר ההפעלה - יש הצדקה למינוי אפוטרופוס לכל העניינים הנדרשים ואין מקום לביטול המינוי הזמני שניתן במסגרת ההליך כאן.

ב.4. התנהלותה של ע', הממונה בהתאם לייפוי הכוח המתמשך, אינה בהתאם לעקרונות הקבועים בחוק ואינה לטובתה של אלמונית, הממנה.

45. כאמור, החוק קובע, כי פעולותיו של הממונה יהיו, בין היתר, "בדרך שתגביל את זכויותיו וחירותו של הממנה במידה הפחותה ביותר" וכן נקבע, כי על הממונה "לפעול בדרך שתאפשר לממנה לממש את יכולותיו ולשמור על מירב עצמאותו האפשרית בהתאם ליכולותיו".

46. מדיווחי העו"ס, מדיווחי העמותה ומההתנהלות בהליך ביחס למניעה של ביקורי פלוגות ול" את אלמונית עולה, כי חירותה של אלמונית מוגבלת ונמנעת ממנה גישה לגורמי טיפול ולבני משפחה כאשר יש ספק בענין רצונה בהקשר זה.

בנוסף, כאמור, מפניית הפסיכולוגית שליוותה את אלמונית עולה כי נמנעו מאלמונית המפגשים עם מרכז השיקום ובמסגרת ההליך כאן נמנעה מאלמונית הבדיקה על ידי המומחה.

ועוד - העו"ס הדגישה, כי חרף מצבה של אלמונית, לא הוגשה בקשה חוק סיעוד ולא נעשה לאלמונית אבחון גריאטרי.

47. על כן שוכנעתי, כי לשם שמירת ענייניה של אלמונית אין די בייפוי הכוח (אשר כאמור, ממילא לא הופעל).

כן שוכנעתי, כי פעולותיה של ע' אין בהתאם לעקרונות הקבועים בחוק ואין בהתאם לדרך הפעולה הנדרשת מגורם ממונה. על כן, גם בהתבסס על טעם זה אני סבורה שיש הצדקה במינוי אפוטרופוס ואין מקום, בנסיבות, לבטל את צו המינוי הזמני שניתן.

ב.5. תנאים והגבלות ביחס לייפוי הכוח המתמשך

48. כאמור, בעת הפעלת סמכויותיו, על בית המשפט לשקול אפשרות של מינוי נוסף (כפי שנעשה בהליך כאן) או קביעת תנאים תחת ביטול ייפוי הכוח.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

המחוקק מורה לבחון אפשרויות שפוגעות ברצונו, לכאורה, של הממנה בצורה מופחתת; כאשר מוגדר בחוק טווח רחב של אפשרויות להסדרת הענין (החל מהגבלת הוראות ייפוי הכוח או צמצומן, מינוי מקביל, מינוי חלופי או ביטול גורף) (ראו לשם ההשוואה בענין היקף הבירור ונסיבות המצדיקות ביטול - א"פ (ירושלים) 20-01-22318-01; מ' נ' האפוטרופוס הכללי במחוז ירושלים משרדי ממשלה (20.6.22) וכן עמ"ש (מרכז) עמש (מרכז) 52103-10-22 ש.א.נ' ל.ו. (28.5.2023)).

49. בשלב זה, מאחר וניתן להסדיר את ענייניה של אלמונית באמצעות צו המינוי הזמני; מאחר וניתן לשמור על זכויותיה ולפעול לטובתה באמצעי שהתערבותו ברצונה, לכאורה, פחותה ביחס לאפשרות של ביטול המינוי; והיות ולא מוצה הבירור ביחס לנסיבות החתימה על יפוי הכוח וכשירותה של אלמונית באותה העת - איני מורה על ביטול ייפוי הכוח בשלב זה אולם אני קובעת, במסגרת סמכויותי להגביל ולקבוע תנאים להפעלתו, כי היה ותוגש הודעה בדבר התקיימות התנאים להפעלת ייפוי הכוח, יובא הדבר להכרעת בית המשפט בכדי שתיבחן טובתה של אלמונית ובכדי שיועמק הבירור ביחס לטענות העדר הכשירות ונסיבות החתימה.

הערה על תנאים והגבלות אלה תירשם במשרדי האפוטרופוס הכללי באופן המאפשר מעקב אחר האמור וביצוע החלטה זו.

ב.6. לסיכום

50. לסיכום נקודה זו -

מאחר ושוכנעתי שע' לא הפעילה את הסמכויות שהוקנו לה כראוי ובעצם אי הפעלת ייפוי כוח פעלה ע' שלא לטובתה של אלמונית; ומאחר ושוכנעתי שע' לא פעלה בהתאם לעקרונות החוק ביחס לאופן פעולתו של ממונה, בודדה את אלמונית מבני משפחה, הגבילה את חירותה ומנעה ממנה מיצוי זכויות, ליווי של גורמי טיפול ובירור צרכיה בצורה מקצועית - אני דוחה את הבקשה לביטול צו המינוי הזמני בשל קיומו של יפוי כוח.

איני נעתרת, בשלב זה, לבקשת ב"כ היועמ"ש (כפי שהועלתה בדיון מיום 6.9.2023) לבטל את ייפוי הכוח שכן מינוי העמותה כאפוטרופוס מאפשר שמירה על זכויותיה וטובתה של אלמונית, אולם נקבעו הגבלות ותנאים לאופן ההפעלה.

. הוצאת אלמונית ממגורים אצל ע' לסידור מוסדי

ג.1. אופן בירור הבקשה, טענות הצדדים ופירוט המלצות העו"ס

51. במסגרת "עדכון דחוף מטעם המבקשת" שהגישה פלונית ביום 26.6.2023 ובו התייחסה למניעת מפגשים של אלמונית עם בנותיה ביקשה פלונית

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

להורות על העברתה של אלמונית למוסד התואם את צריכה הפיזיים
והרגשיים לאלתר מחשש ממשי למצבה הפיזי והרגשי.

בתגובה שהגישה פלונית ביום 18.7.2023 הודגש, כי אלמונית כלואה, נמנעת מהעמותה כניסה
לבית המגורים ויש חשש ממשי למצבה.

52. על אף החלטה המורה לעשות כן - ע' לא הגישה התייחסותה לבקשה.

53. ב"כ היועמ"ש סברה שיש לבחון את הענין על ידי גורמי הטיפול.

54. העובדת הסוציאלית הגישה תסקיר משלים (8.8.2023) וציינה כי לא ניתן
לבדוק ולהעריך את הטיפול באלמונית במסגרת הבית והקהילה בהעדר
שיתוף פעולה של ע' עם העמותה ועם הגורמים המטפלים בקהילה. צוין, כי
יש התכנות סכנה הנשקפת לחיי אלמונית "בהעדר מידע על מידת הסכנה
וחומרתה, האם קיימת סכנה, איזו התדרדרות צפויה ותוך איזה פרק זמן".

עוד צוין, כי "המענה בהיבט הפיסי הוא חלקי ואין בו כדי להבטיח את שלומה ובטחונה של ----
באופן מוחלט או לכל הפחות באופן אופטימאלי".

העו"ס סברה, כי "העברתה למסגרת תאפשר את צרכיה הטיפוליים והחברתיים הכוללים של ----
תוך סיפוק רשת בטחון אך מאידך כמו בכל מעבר למסגרת מוסדית - תאלץ לעבור מסביבתה
המוכרת למקום בו תאלץ, ודאי, לחלוק חדר עם דיירת נוספת, לשנות אורחות חייה, ולהידרש
לתהליך הסתגלותי. בהוצאה הנעשית בכפיה, שהינה צעד קיצוני ומשמעותי, ישנה התכנות
לפגיעה רגשית שעשויה להוביל להחמרת מצבה הנפשי ואולי אף להגביר את הבלבול והירידה
הקוגניטיבית ולהעלות את רמת הפגיעות לו ממלא נתונה".

בסיכום הדברים ציינה העו"ס, כי "בהעדר שיתוף פעולה של ע' ולאחר ניסיונות חוזרים ונשנים אין
אנו מוצאות דרך אחרת להבטיח את שלומה ובטחונה של ---- אלא בהעברתה לסידור מוסדי
כאשר החלטת כבודה על מינוי הקט"ח תמשיך להתקיים באופן קבוע על רק מערכת היחסים
הקונפליקטואלית העמוקה בין שלוש בנותיה של ---- והעדר הסמכות על אופן הטיפול בה".

55. בדיון שהתקיים ביום 6.9.2023 (אליו ע' לא התייצבה) נדונו המלצות העו"ס.

ב"כ היועמ"ש - רווחה תמכה בהמלצה להוציא את אלמונית מבית המגורים מאחר שמינוי
העמותה לא מתממש, בשל הספק ביחס לתפקוד של ע', בשל הפרת ההחלטה בענין קיום
המפגשים של אלמונית עם בנותיה ובשל מניעת הגישה של כל גורם טיפולי או רפואי (עמ' 34,
ש' 1-14).

העו"ס הסבירה את השיקולים שהנחו אותה, תארה חוסר מידע לגבי הטיפול באלמונית ודאגה
לגבי היכולת לתת מענה לצרכיה של אלמונית (עמ' 36, ש' 9-19).

56. ביום 14.9.2023 הוגש תסקיר נוסף ביחס לסוגיית הוצאתה של אלמונית למסגרת חיצונית. העו"ס שקלה שיקולים גאוגרפיים ושיקולים רפואיים והמלציה על מסגרת ב---.

2.ג. דיון והכרעה חלקית

57. ההמלצה של העו"ס על הוצאתה של אלמונית מהבית מבוססת על החשש מאופן הטיפול בה ועל הספק אם צרכיה של אלמונית מקבלים מענה.

עמדת הצדדים התומכים בהוצאה מבוססת על הבידוד של אלמונית ועל החשש שנמנע ממנה טיפול מיטיב.

58. למעשה, משך כל ההליך, לא ניתן היה להשיג מידע רפואי לגבי מצבה של אלמונית ואין לבית המשפט תמונה עדכנית ומדויקת לגבי מצבה הקוגניטיבי והפיזי. העו"ס עשתה כמיטב יכולתה להעריך את הסיכון שבהוצאתה של אלמונית בכפיה מהבית אולם בהעדר מידע רפואי ובנסיבות בהן נמנעה גישה אל אלמונית משך זמן ממושך, לא ניתן באמת לדעת האם הוצאה בכפיה תפגע באלמונית במידה העולה על הנזק הנגרם לה כעת (יש לציין, כי מהמידע החלקי שקיים ההתרשמות היא לבלבול וחוסר התמצאות).

59. אציין, כי טרם מתן החלטה זו הושקע זמן רב והיו לבטים רבים - מצב בו אישה קשישה מבודדת מבני משפחתה ומהעולם החיצון, מצב בו נמנעת מאנשי טיפול גישה, מצב בו הטיפול הרפואי שניתן הוא מצומצם (לכל הפחות על פי התיעוד שהוגש לבית המשפט), מצב בו מסוכלת בדיקה על ידי פסיכוגריאטר ומצב בו החלטות שיפוטיות מופרות ויש התעלמות קיצונית מהליך משפטי - אינו מצב שיכול להיוותר ללא מענה מתאים ומייד.

עם זאת, קיים חשש ממשי ומשמעותי מהפגיעה באלמונית ומההשלכות של הניתוק שלה מהסביבה המוכרת לה, כאשר חשש זה מתעצם בשל ההערכה שיהיה צורך בהפעלת כוח ועירוב גורמי אכיפה לשם ביצוע ההחלטה.

על כן, לאחר לבטים קשים, לאחר השקעת מחשבה מרובה, תוך הבנת המצוקה של פלונית ול' - אשר משך זמן ממושך נמנע מהן הקשר עם אמן - אני סבורה שיש להשהות את ההכרעה בענין ההוצאה בכפיה בכדי לאפשר קבלת מידע נוסף נדרש ולהעמיק את הבירור בשאלת טובתה של אלמונית בכל הנוגע למקום המגורים והוצאתה בכוח ממקומה הנוכחי והמוכר.

עם זאת, כאמור, לא ניתן להמשיך ולהתנהל במצב הנוכחי ועל כן, בכדי לאפשר בירור מעמיק יותר של מצבה של אלמונית; בכדי לאפשר לעמותה לבצע את תפקידה ובכדי לוודא קיום מפגשים של אלמונית עם הבנות תינתנה הוראות מדויקות במסגרת החלטה זו. הפרה של ההחלטות תגרור את הסנקציות שיקבעו בהחלטה.

בהתאם, נקבע כדלקמן:

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

. אני מורה על מינוי אפטרופוס לדין לאלמונית. זהות האפטרופוס לדין תקבע על ידי ראש הלשכה לסיוע משפטי.

בתוך 7 ימים מהמינוי יגיש האפטרופוס לדין הממונה עמדה ביחס לסוגיות העומדות להכרעה כעת ובכלל כך לסוגיית קביעת מינוי העמותה למינוי קבוע, ביחס לצרכיה וטובתה של אלמונית, ביחס לטיפול לו היא נדרשת כעת וביצוע פעולות על ידי העמותה וביחס לאופן הקשר עם בנותיה. כן תובא התייחסות לשאלה האם מצויה אלמונית בסיכון והאם יש צורך בביצוע פעולה דחופה בשלב זה ועוד טרם השלמת הבירור.

היה ותימנע פגישה וימנע קשר ישיר של האפטרופוס לדין עם אלמונית אשקול מתן הוראה על סיוע של גורמי אכיפה וליווי משטרה של האפטרופוס לדין.

בנוסף, מניעת אפשרות מהאפטרופוס לדין לבצע את תפקידו בהתאם להחלטה זו תגרור הטלת סנקציות בהתאם לסמכותי על פי סעיף 6 לפי פקודת בזיון בית המשפט.

. המפגשים של אלמונית עם פלונית ול' יתקיימו בהתאם להמלצות העו"ס כפי שניתנו במסגרת הליך זה. המפגשים יתקיימו מידי שבוע, במידת האפשר מחוץ לביתה של ע'.

ככל שמצבה של אלמונית לא מאפשר זאת, המפגש יהיה בביתה של ע' כאשר ע' לא תשהה בחדר בו מתקיים המפגש.

המפגש הראשון יתקיים ביום 17.10.2023 או במועד אחר שתקבע העו"ס.

לא יתקיים המפגש - תוגש הודעה דחופה ובית המשפט יעשה שימוש בסמכויותיו לאכוף ביצוע החלטה שיפוטית לרבות הטלת סנקציות על פי סעיף 6 לפי פקודת בזיון בית המשפט מבלי להמתין שהות נוספת ומבלי לאפשר טיעון נוסף בענין.

היה ויוערמו קשיים על עריכת המפגשים, ישקול בית המשפט מתן הוראה על סיוע משטרה בקיום המפגש.

. עד ליום 17.10.2023 תתאם העמותה מועד לפגישה של אלמונית עם המומחה. נציגי העמותה מוסמכים לקחת את אלמונית לפגישה עם המומחה בכל דרך שיבחרו תוך התאמת האמצעים למצבה של אלמונית ובהתאם לשיקול דעתה של העמותה. ככל שתסוכל הפגישה עם המומחה, מסיבה כלשהי, תוגש הודעה בענין ובית המשפט ינקוט בצעדים אשר יבטיחו את ביצוע האמור כמפורט לעיל, לרבות סיוע של גורמי אכיפה.

. עד למועד האמור תגיש העמותה הודעה בדבר רשימת הפעולות שהיא נדרשת לבצע כעת ונמנע ממנה וכן מועדים בהם היא מבקשת לאפשר לנציגיה להיפגש עם אלמונית. הערמת קשיים על ביצוע פעולות על ידי העמותה תגרור הטלת סנקציות - כאמור.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

. קביעת מינוי העמותה כקבוע ישוב ויבחן בהתאם להתפתחויות ועל פי הנסיבות ובכל מקרה לא יאוחר מיום 11.2.2024 (מתוך מחשבה שעד למועד זה יהיה בפני בית המשפט כל המידע הנדרש באמצעות חוות הדעת, עמדת האפוטרופוס לדין ותהיה הכרעה ביחס למקום המגורים).

60. באופן הזה מוודא בית המשפט כי מתקיים הטיפול הנדרש, כי מתקיים הקשר עם ל' ופלונית, כי נמנע הבידוד הכפוי וכי מתאפשרת הבדיקה על ידי המומחה. סוגיית הוצאתה של אלמונית מהבית תשוב ותישקל עם הצטברות המידע הנוסף.

61. אבקש לשוב ולהדגיש, כי דחיית ההכרעה בענין ההוצאה מהבית נעשתה בלב כבד, תוך הבנה של המצוקה, של התסכול ושל לוחות הזמנים הדחוקים; אולם היא מבוססת על ההבנה שיש צורך לקבל החלטה כזו כאשר יש בידי בית המשפט מידע של גורם מקצועי לגבי מצבה הרפואי של אלמונית וכאשר בית המשפט משוכנע כי המידע שבפניו מאפשר לקבל החלטה מבוססת בדבר טובתה של אלמונית.

בנקודת זמן זו המידע המצוי בפניי אינו מאפשר בחינה עניינית של הדברים ולא ניתן לקבוע האם ההוצאה מהבית בהכרח או באופן קרוב לוודאי תיטיב עם אלמונית יותר מהמצב הנוכחי ואף לא מהו הנזק שיכול להיגרם לאלמונית במצבה כתוצאה מהניתוק בכוח מהסביבה המוכרת.

62. לאחר ששקלתי את אופן ההתנהלות, את העדר ההתייצבות לדיון, את העדר הגשת התגובות לבקשה, את העדר שיתוף הפעולה עם המומחה, את דחיית הבקשה שהגישה ע' לביטול המינוי הזמני, את ההוצאות בהן נשאו פלונית ול', את הוצאות הקופה הציבורית והמשאבים הציבוריים המושקעים בתיק זה בשל העדר שיתוף הפעולה אני מחייבת את ע' בהוצאותיה של פלונית בסך 3,500 ש"ח (כאשר נלקחו בחשבון עלויות הייצוג בדיון והגשת התגובות); בהוצאותיה של ל' בסך 850 ש"ח; ובהוצאות לטובת אוצר המדינה בסך 1,500 ש"ח (תוך הדגשה שמדובר בהוצאות על הצד הנמוך לאור רמת המעורבות של העובדות הסוציאליות וכמות העבודה שהושקעה בהגשת תסקירים ודיווחים).

63. אני מתירה פרסום החלטה זו בהשמטת פרטים מזהים.

המזכירות תמציא החלטה זו לצדדים, לעו"ס, לעמותה וללשכה לסיוע משפטי. בנוסף תקבע המזכירות תזכורת עוד 10 ימים לשם מעקב אחר הגשת עמדת האפוטרופוס לדין וביום 18.10.2023 לשם מעקב אחר קיום המפגש של אלמונית עם בנותיה/מתן החלטה והטלת סנקציות ככל שלא יתקיים המפגש וכן לשם מעקב אחר הודעת העמותה ביחס לפגישה עם המומחה וביחס לביצוע הפעולות הנדרשות על ידה.

תזכורת נוספת לשם החלטה בדבר מתן צו מינוי קבוע - ביום 13.2.2024.

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

ניתנה היום, כ"ו תשרי תשפ"ד, 11 אוקטובר 2023, בהעדר הצדדים